

rosszabb minőségű árut szállít (a kikötött élősulyunál könnyebb ökröt). A Kuria (Hiteljogi Döntvénytár 1926 12. szám P. IV. 364/1925.) elutasítja az árleszállításra irányuló kérelmet azzal a — nézetem szerint téves — indokolással, hogy a szállított áru piaci ára még így sem volt alacsonyabb a szerződési árnál. A Kuria álláspontja odavezet, hogy a túlcson eladott áru helyett az eladó a szerződési és piaci ár közti marge-on belül büntetlenül szállíthat rosszabbat. A piaci ár egyáltalán nem lényeges. A bírónak egyet kell vizsgálnia: a szállított áru értéke hogyan aránylik a szerződésszerinti áru értékéhez? Ugyanigy BGB. 472. §., Bsz. 1160. §. L. *Oertmann*, *Recht der Schuldverhältnisse*, III—IV. kiadás 1910, 451—452. oldal; *Grosschmid*, *Fejezetek* II., 196. oldal, 51. jegyzet, 1036. oldal jegyzet. Vági.

Polgári perút a kincstár ellen. A közigazgatási és bírói hatáskör elkülönítésének természetzerű következménye, hogy sok esetben „uszó határok“ (Szász-Schwarz Gusztáv kitűnő szava) keletkeznek. A közigazgatás diszkrecionális természete, a közigazgatási bírászkodás klépítetlensége és az ebből folyó az a tény, hogy az állam mint érdekelt fél hozza meg a másik félre a kötelező döntést, tökéletesen érthetővé teszik a magánfelek igyekezetét, hogy az államkincstárral szemben keletkező anyagi ügyeik elintézését lehetőség szerint a bíróságnál keressék. A kincstár pedig — pergátlózik. Gondolom, a jogügyi igazgatóság kezdő fogalmazói a perrendtartásnak ezzel a szakaszával ismerkednek meg legkorábban és ehhez a szakaszhoz maradnak hivatali szolgálatuk hosszú tartama alatt a leghivebbek. Bizonyos, hogy a magánfelek sokszor visznek oly ügyeket a bíróság elé, amelyek vitatlanul nem oda tartoznak. De — és ezt sajnálattal kell megállapítani — újabb időben számos oly bírói határozat lát napvilágot (nem is beszélve a rendeleteknek szinte rendszerré vált tömegszabályairól, melyek a vitás ügyek elintézését a bírói út elől elvonják), amely a kincstár javára dönt a pergátló kifogás kérdésében, olyankor is, amikor a bírói út kizártsága erősen kérdésessé tehető út. E kérdéssel lesz még módunkban önállóan, az idevágó gyakorlat ismertetése kapcsán foglalkozni. A magunk részéről a kincstári pergátló kifogásoknak az inflációját — ami éppúgy értékrontó, mint a pénz inflációja — nem látjuk szívesen és örömmel regisztrálunk minden oly bírói döntést, amely a pergátló kifogás elvetésével a bíróság jurisdictiója körébe vonja a kincstár elleni igények elbírálását.

Igy legújabbán kimondotta a Kuria a P. 42/926. számú ítéletével, az elsőbíróságok állásfoglalásának megváltoztatásával, hogy a kincstár késedelmesen bekövetkezett visszautalásából származó valorizációs igény, mint magánjogi igény a bírói uttól elvonva nincs. A döntés megfelel a fentebb kifejtett elveknek. Ennek ellenében teljesen hasonló kérdésben a kir. Kuria II. tanácsa (5884/1925. sz.) kimondotta, hogy a kincstártól visszajáró összeg valorizálása iránti igény közigazgatási utra tartozik, „mert az átszállítás ténye a követelés jogi természetére és így a hatáskörre nincs befolyással“. A két határozat között az ellentmondás nyilvánvaló és a kérdés gyakoriságára tekintettel megérdemelne, hogy a jogegységi tanács döntson a két ellentétes állásfoglalás között. E helyütt mégcsak megemlíthjük, hogy a Polgári Jog tavalyi 6. számában közöltük a Reichsgericht döntését, amely a 7-es tanács nézetünk szerint helyes döntésével egyenlő álláspontra helyezkedett. B. S.